

ΕΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Στὸ φυλλάδιο τοῦ «*Mercure de France*», ποὺ μᾶς ἤρθε μὲ τὸ περασμένο τεχνοδρομό, δύνατος ἀστεριώτης δημοσιεύει τὴν ταχική ἐπιδεώρησή του γιὰ τὰ νεοελληνικὰ γράμματα. Ἀνάμεσα σ' ἄλλα, μιλεῖ γιὰ τὰ ἔργα τῶν κυρίων Η. Χόρην καὶ Κ. Παρορίτη.

Ο Παντελῆς Χόρην, λέει ἐκ τοῦ 'Εφεταίωτης, μᾶς δίνει τὴν ἀφορμή καὶ ἄλλη μιὰ φορὰ νὰ τὸ παρατηρήσουμε πῶς τὰ μάτια τῶν νέων πέρα στὸν Ἐλλάδα. δραματογράφων στέκονται γυρισμένα πρὸς τὸν Κεμπύνη τοῦ εἰδαχτυλίδοι τῆς Μάναντζ. Κι αὐτὸς δὲν τὸ λέμε διόλου γιὰ νὰ καταβιάσουμε τὴν ἀξία τοῦ τρίπρακτου ἔργου τοῦ κ. Χόρην, βγαλμένου ἀπὸ τὸ περιφήμο δημοτικὸ τραγούδι τοῦ Γερυρίου τῆς Ἀρτας. Ο νέος του ποιητής παίρνει τὸ θέμα του ἀπὸ μιὰ δύνη ἀρκετὰ διαφορετική ἀπὸ κείνην ποὺ δείχνεται στὸ δράμα τοῦ συμπατριώτη του Βουτιερίδη, γιὰ τὸ δόποτο μιλάνεμε. Ή πεζή του γλώσσα εἶναι πολὺ ζωντανή. "Αν καὶ ἡ μεγάλη του φροντίδα εἶναι νὰ παραστήσῃ τὸν ύψηλονότιο συμβολισμὸ ποὺ βρίσκεται μέσα στὸ θέμα, δύναται δὲν περαμελεῖ καὶ μάλιστα ἀπὸ τὶς μαζὶ λυρικὲς καὶ τραγικὲς πηγὲς ποὺ πλημμυρίζουν μέσα στὴ νέα αὐτὴ θυσία τῆς Ιφιγένειας. Ή τρίτη πράξη τοῦ «*Anachorimous*» γεννᾷ πραγματικὴ λαχτάρα δραματική. Ή ποιητικὴ σκηνὴ τοῦ ίδιου συγγραφέα εἴδεντος», εἶναι ἐννού μικρὸ ἀριστούργημα μονότραχτο, μόνο ποὺ μπορεῖ νὰ μὴ βρίσκη ἀρκετὴ θέση σ' αὐτὸς ἡ συγκίνηση τῆς καρδιᾶς. Ή γλώσσας τοῦ Χόρην εἶναι ψυχαρική.

"Οσο κι ἂν δικείστηκε ἐννοεῖται ἐννοεῖται ἐπὸ τὸν Καμπύνη δικός τους Κώστας Παρορίτης, δὲ θέλει νὰ τραβήγῃ τὸν μακριά. Μερικὴ ἀπὸ τὰ δηγήματά του «Στὰ χίνια», «Νύχτα γάμου», «Κόκκινα τριαντάφυλλα» προσένουν ἐντύπωση μὲ τὴν καθαρὴ καὶ τὴν λαχταριστὴ μορφὴ τους, ἔχουνε μάλιστα καὶ τὴν συγκινητικὴ τους δύνη, δύναται τὰ σύνορά τους εἶναι στενά. "Οπωδήποτε, μᾶς δίνουν τὴν ὑπόχεση μιᾶς ὥραίς ἔργασίας—τὰ προτιμῶ ἀπὸ τὶς φυσικώμενες θέσες ποὺ πολὺ συγχράτεται πέρα τὰ άνωντάνουν περιστότερα λόγια παρὰ ἰδέες.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΜΙΑ ΕΓΚΥΚΛΙΟ ΕΘΝΙΚΗ

Φίλε Νομιμᾶ,

Η «Ακρόπολη» τὶς προσόλλες ἐδημοσίεψε μιᾶς ἐγκύκλιος τοῦ Μητροπολίτη Χανίων τῆς Κρήτης κ. Νικηφόρου μὲ νοήματα ἀλτήθειας μεγάλα καὶ πατριωτικά, μὲ τὴν ὀποία συνιστά καὶ παραγγέλνει ὅλους τοὺς ἵερεῖς τῆς Κρήτης νὰ διαβάσουν στους ἑιρότερους των τὸ νέο βιβλίο ποὺ ἔγραψε διάκονος τοῦ πρώτου γυναικαδέλφου τοῦ κατηγορούμενου. («Ακρόπολη» 16 τοῦ Φλεβάρη, σελ. Α' στήλ. 6 κάτου κάτου).

Ἀπὸ τὴν ἐγκύκλιο τοῦ Μητροπολίτη τῶν Χανίων φαίνεται καὶ πολὺ πατριώτης καὶ πολὺ μορφωμένος καὶ τὸ πιὸ σπουδαῖο χωρὶς σκουριγά καὶ πρόληψες.

Εἴταν βίβαια καλύτερα καὶ τὴν ὥραια κατὰ τὰ ἄλλα ἐγκύκλιο τοῦ νὰ τὴν ἔγραφε στὴ γλώσσα ποὺ εἶναι γραμμένο καὶ τὸ βιβλίο ποὺ τόση ἐντύπωση τοῦ ἔκαμε καὶ τόσο ἐπαίνο. Άλλα καὶ αὐτὸς ποὺ ἔκαμε, ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν μεγάλη ἀξία τῆς θενικῆς γλώσσας καὶ ἀντὶ νὰ καταφύγῃ σὲ ἀφορισμούς τῶν βιβλίων, ποὺ εἶναι στὴν γλώσσα αὐτὴν γραμμένα, δύως κάνουν οἱ στενοκέφχοι γραμματισμένοι, τὰ συνιστᾶ εἰς τοὺς ἵερεῖς καὶ εἰς τὸ λαό, καὶ αὐτὸς ἀρχετὸς εἶναι. Μὲ τὴν ἀράδα του θέρη καὶ νὰ τὴν γράφῃ κιόλας.

Ἐπιθυμούσαμε λοιπὸν νὰ ρωτήσουμε τὸν ἀξιού καὶ ἀληθινὸν πατριώτη ἀρχιερέα Χανίων, ἀλλὰ τὸ βιβλίο αὐτὸς εἴταν γραμμένο μὲ τὶς ἐλληνικούρες τοῦ Μιστριώτη καὶ μὲ τὶς μετοχές καὶ τὰ ἀπαρέμφατα τῶν σοφολογιώτερων μας, τῶν ζεμιαλιστάδων αὐτῶν καὶ τῶν παιδιῶν μας καὶ τοῦ λαοῦ, θὰ μποροῦ-

σε νὰ μηδὴ τόσο βαθειὰ καὶ νὰ συνταράξῃ τόσο ἀποτελεσματικὰ καὶ νὰ τὸν κατηγήσῃ τόσο θετικὰ εἰς τὰς ἰδέας του τὸν λαὸν, δο τῷ τὸν κατορθώνει καὶ γι' αὐτὸς καὶ μὲ τόσο θερμὸ ζῆτο καὶ ἀξιού ἐποιεῖ τὸ συνιστᾶ καὶ αὐτὸς καὶ θεωρεῖ ἀναγκαῖα τὴν ἀνάγνωσή του ἀπὸ τὸ λαὸν καὶ τοὺς ἵερεῖς;

Καὶ αὐτὲς τὶς ὥραιες ἰδέες τοῦ βιβλίου αὐτοῦ καὶ τὰ διδαχτικὰ καὶ πατριωτικὰ νοήματά του, θὰ μποροῦσεν νὰ τὰ κατατάξῃ δὲν λαὸς καὶ νὰ βιζούσιοι ἀστεριώτης τὴν φυχὴ του χωρίς νάναι γραμμένες σ' αὐτὴ τὴν ζωντανὴ καὶ φυσικὴ γλώσσα τοῦ "Βένους"; Καὶ μὲ ποιαὶ ἄλλην, γλώσσα μποροῦσε νὰ γραφῇ βιβλίο ἀπὸ ἑκατὸν σελίδες καὶ μὲ ὑψηλὴς τέτοιες ἰδέες χωρίς νὰ ὑπάρχῃ εἰς αὐτὸς οὕτε μιὰ ἀράδα ποὺ νὰ μὴν τὴν νοιώθῃ καὶ δχι μόνο νὰ μὴν τὴν νοιώθῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ αἰσθάνεται βαθειὰ τὴν σύσια τῶν νοημάτων τῆς διατάξεως;

Αὐτὸς ὅμως εἶναι δο δρόμος δλων τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνο ποὺ χθὲς θεωρεῖτο ἀξιού ἀφορισμοῦ, σήμερα κρίνεται ὑποφερτό, αὔριο τὸ ἀναγνωρίζω καὶ λόγο νὰ τὸ κάνῃ δὲν ἀλλος καὶ μεθαύριο τὸ κάνω καὶ γώ.

Δικός σου
ΚΡΗΤΙΚΟΣ

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ

«Συνελήφθη χθὲς περὶ τοῦ ὑπενωμοτάρχου Ἀλεξούπολου διάσηρος Ι. Μάρκου καὶ κατέσχε ἐπ' αὐτοῦ τρία περιστροφαὶ καὶ διάφορα δακτυλίδια καὶ ἀλύσιες φευδεῖς ἀστιναὶ μετεχειρίζεται πρὸς μεταπώλησην εἰς διαφόρους ἐπαρχιῶν τῆς ἀληθεῖας».

(«Ακρόπολη» 16 τοῦ Φλεβάρη, σελ. Γ' στήλ. 2, κάτου κάτου).

Τὸ ἔδωλον τοῦ κατηγορούμενου κατεῖχον χθὲς δύο, δύο Χρῆστος Ανδριώτης, καὶ Μαρία, χήρα Δημ. Ανδριώτου, τοῦ πρώτου γυναικαδέλφου τοῦ κατηγορούμενου.

(«Ακρόπολη» 16 τοῦ Φλεβάρη, σελ. Γ' στήλ. 2, κάτου κάτου).

Ο, ΤΙ ΣΕΛΕΤΕ

Διὸ καὶ νούρια βιβλία μᾶς στελθήκνει ἐπὶ τὴν Πόλη τοῦ Ζ. Φυτίλη τὸ «Φιλολογικὰ Πάρεργα» καὶ τοῦ Θανάση Κατραπάνη τὰ «Δουλούδια τῆς Θράκης».

Στὸ βιβλίο τοῦ Φυτίλη εἶναι τυπωμένη δλα ἔκεινα τὰ δυορφαὶ φίλοσοφαὶ παραμύθια «Η Δημόύλα—Η Αριστοῦ—Ο Σταθρός—Η γριὰ καὶ δράκος κτλ.» ποὺ τυπωθήκανε πέρση καὶ στὸ «Νοούμη» καὶ τόσο πολὺ ἀρέσανε.

Στὸ βιβλίο πάλι τοῦ Κατραπάνη βρίσκουνται δυορφαὶ τραγούδια, γραμμένα τὰ περσέτερα πάνον σὲ γνωστοὺς σκοπούς, γιὰ νὰ τραγουδιούνται. «Ἐναὶ ἀπ' αὐτὰ, τὴν «Εωτικὴ σκέψη», θὰν τὸ δημοτέσφουμε στὸ φύλλο τῆς ἀλλῆς Κυριακῆς. Αργότερα, θασὶς τυπώσουμε καὶ κανένα ἀλλο.

Τὸ βιβλίο τῆς κ. Ειρήνης Δεντρινοῦ «Απὸ τὸν κόσμο τοῦ σαλονοῦ καὶ οἱ δύο θέντεοι εἶναι ἔτοιμο καὶ παρακαλοῦμε δύος λάθανες ἀγγελίες, νὰν τὶς γυρίσουμε στὸ γραφεῖο μᾶς τὴν κ. Δεντρινοῦ (Κέρκυρα).

Εἰπώθηκε καὶ αὐτὸς στὴ Βουλή γιὰ τὰ δλα προντίζουν τοὺς βούλευτας δὲ θὰ βρεθεῖ κανένας νὰ φροντίσεις «περὶ τῆς ἀποξηράντεως μερικῶν ἐλαϊδῶν βουλευτῶν»;

Ο Ρέλλης χτύπησε τὸ νομοσκέδιο γιὰ τὰ διδαχτικὰ βιβλία. Τοῦ ἀρέσουν, λέει, δύως εἶναι καὶ δὲ βλέπει γιὰ ποιό λόγῳ νὰ λάθανες. Τὸ ίδιο καὶ μεῖ.

Ο Μιστρόπολος πάλι εἶπε πῶς δὲ τις έρει τοῦ τὸ μέθενε τὰ βιβλία αὐτά. Τὸ πιστεύουμε, δτα μιλίστα συλλογιστούμε τὶ ξέρουν καὶ τὶ πράττουν οἱ διάφοροι Μιστρόπολοι τῆς Βουλῆς.

Τίτιος βιβλία, τέτιους βουλευτάδες βγάζουν καὶ τέτιο Κράτος δημιουργοῦν. Αντιλογος κανένας δὲ χωράει.

Ο γνωστὸς ἐκδότης Θ. Αποστολόπουλος δημοσίεψε σὲ κάπια φημερίδα πειραγότατο φύλλο μὲ τὸν τίτλο «Δυστυχεῖς γονεῖς», χτυπώντας τὸ νομοσκέδιο γιὰ τὰ διδαχτικὰ βιβλία.

Ο κ. Αποστολόπουλος, λέει μὲ πολλὴ καὶ μὲ περιττὰ λόγια, δὲ τις μποροῦσε νὰν τὸ πεῖ μὲ τὶς ἀκραστικές αὐτὲς λεξίδες: «Δυστυχεῖς γονεῖς, ποὺ πρώτα σὲς γρύ-

ναψε ἐμεῖς οἱ ἐκδότες καὶ τῷρα ζητάει νὰ σὲς γδύσει τὸ Κράτος».

Κι διάτος ξένης μίλησε στὴ Βουλή καὶ διαποτέπουλος ἀκόμα πιὸ ξένης, χτυπώντας καὶ διαποτέπουλος τὴν ἀνοησίας καὶ τὴν ἀγραμματοσύνη ποὺ βρίσκουνται στὸ διδαχτικὸ Βιβλία. Μὰ νὰ μὴ βρεθεῖ ἐνας χριστιανὸς νὰ μιλήσται καὶ γιὰ τὴ γλώσσα του;

Στὸ ἀναγνωριστήριο τοῦ Βιβλετού, εἶπε διάτος, βρίσκεται δὲ ἀστεῖος δρισμὸς «σουστανέλλας εἰναι τὸ λευκὸν ἔνδυμα διπερ γραμματεύεις νὰ καλύπτηται διότι πρέπει νὰ καλύπτωνται».

Νομίζει διαβεντής τοῦ Βόλου πῶς διδαχτικά καλύπτεται τὸ φύλλον τῆς φουστανέλλας καὶ τὸν δώσεις σὲ καθαρεύσουσα, θὰ ὠριζηθεῖ τοπετ τὸ πεῖται;

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

δ. Ούρ. Παπαρ. Ρουσίκ. Λίθαρμα τὴν συντροφή τοῦ 1907 καὶ σ' ἐνδιαίστεροι. — κ. Σπέτιλ. Πασαγιάννην δ. κ. Λαζ. Βελέλης σούσταλνει: ἀπὸ τὴ Λόντρι τὴν ἀκόλουθη σημέωση: «Ἐλαῖαι Κυριακὴ βούδι, ἔντεκα ἡ ὥρα καὶ διετέλεσται διαβάζοντας δεύτερη φορὰ τὴν «Μπομπή» σου. Σὲ συνίδερφοι ποὺ εἰμιστεῖ, παίρνων τὸ θέρρος νὰ σ' ἔρωτισθ